

[Startside](#) > ... > [Uddannelse, Retlige Netværk Og Agenturer](#) > [Uddannelse Af Retsvæsenets Aktører](#) > [Nationale Uddannelsessystemer](#) > [Grunduddannelse Af Dommere Og Anklagere I Den Europæiske Union](#) > [Czechia](#)

Grunduddannelse af dommere og anklagere i Den Europæiske Union

Indholdet er leveret af

Tjekkiet

Tjekkiet

Generel beskrivelse

I Tjekkiet udbydes grunduddannelsen af det [tjekkiske retsakademi](#).

Retsakademiet tilbyder grunduddannelse for fuldmægtige, dvs. dommerfuldmægtige (fremtidige dommere) og anklagerfuldmægtige (fremtidige anklagere) og senest dommerkandidater (fremtidige dommere).

Dommer- og anklagerfuldmægtige gennemgår et treårigt forberedelsesforløb, hvor de varetager sager ved en domstol/anklagemyndighed og deltager i uddannelsesarrangementer, der organiseres af retsakademiet og domstolene/anklagemyndigheden. Med ændringen af loven om domstole og dommere (nr. 6/2002 sml.) blev stillingen som dommerfuldmægtig afskaffet med virkning fra den 1. januar 2022. Dommerfuldmægtige, der deltog i forberedelsesforløbet inden denne dato, afslutter deres forløb i overensstemmelse med den eksisterende forberedelsesplan.

Med ovennævnte ændring blev stillingen som dommerkandidat indført. En dommerkandidat gennemgår et uddannelsesforløb af et års varighed. Formålet er på bedst mulig vis at forberede kandidaten på dommerembedet. Dette sikres både ved, at kandidaten arbejder i forskellige afdelinger ved domstolene i første instans og appeldomstolene og deltager i retsakademiets uddannelsesarrangementer, som hovedsagelig har form af praktiske seminarer. Det er obligatorisk for dommerkandidater at deltage i visse af retsakademiets seminarer. De første udvælgelsesprocedurer for dommerkandidater er i øjeblikket i gang ved nogle af domstolene. Vi forventer, at der i 2022 vil være ca. 30 dommerkandidater i Tjekkiet ved afslutningen af denne første fase af udvælgelsesprocessen. Yderligere udvælgelsesprocesser vil finde sted i efteråret 2022. Den 1. januar 2022 var der 74 anklagerfuldmægtige.

For de retlige rammer for grunduddannelse af dommerkandidater henvises til lov nr. 6/2002 om domstole, dommere, lægdommere og domstolsadministration, som ændret (<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-6>), og dekret nr. 516/20021 om udvælgelse, faglig uddannelse og eksamination af dommerkandidater, som ændret (<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2021-516>). For de retlige rammer for grunduddannelse af anklagerfuldmægtige henvises til lov nr. 283/1993 om anklagemyndigheden, som ændret (<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-283>), og til [dekret nr. 383/2017](#) om udvælgelse, faglig uddannelse og eksamination af anklagerfuldmægtige.

Adgang til grunduddannelsen

Udvælgelsesproceduren for adgang til forberedelsesforløbet for anklagerfuldmægtige bekendtgøres af den regionale anklagemyndighed i samråd med justitsministeriet, når der er behov for at besætte de ledige stillinger som anklagerfuldmægtige. En anklagerfuldmægtig skal opfylde følgende krav: være tjekkisk statsborger, have fuld rets- og handleevne, opfylde krav til vandel og have en tjekkisk juridisk kandidatgrad.

Udvælgelsesprocessen omfatter en skriftlig prøve, en samtale og en psykologisk undersøgelse. Den skriftlige prøve og samtalen anvendes til at kontrollere ansøgerens faglige kundskaber og egnethed til at få adgang til forberedelsesforløbet. Ansøgeren skal bestå den skriftlige prøve for at gå videre til den mundtlige del af

udvælgelsesprocessen. Ansættelsesudvalget forelægger resultatet af samtalen for den regionale anklagemyndighed, som ansætter den udvalgte ansøger til et treårigt forberedelsesforløb.

Udvælgelsesproceduren for adgang til forberedelsesforløbet for dommerkandidater bekendtgøres af præsidenten for den regionale domstol, når der er behov for at besætte ledige stillinger som dommerkandidater. En dommerkandidat skal opfylde følgende krav: være tjekkisk statsborger, have en tjekkisk juridisk kandidatgrad, have bestået en faglig dommerekksamen (eller en anden tilsvarende faglig eksamen), have rets- og handleevne, opfylde krav til vandel, ansøgerens erfaring og moralske kvaliteter skal give garanti for, at vedkommende vil varetage sin stilling ordentligt, bestå udvælgelsesprocessen for en dommerkandidat og aflægge ed over for den regionale domstols præsident. Udvælgelsesprocessen består af en skriftlig del, en psykologisk undersøgelse og en samtale. Den skriftlige del omfatter casestudier af grundlæggende sværhedsgrad inden for civilret, strafferet, forvaltningsret og insolvensret samt spørgsmål, der tester logisk ræsonnement. Den skriftlige del af udvælgelsesprocessen udarbejdes og organiseres af retsakademiet. Ansøgeren skal bestå den skriftlige prøve for at gå videre til den mundtlige del af udvælgelsesprocessen. En ansøger, der går videre til den mundtlige del af udvælgelsesproceduren, skal gennemgå en psykologisk undersøgelse, inden vedkommende får adgang til den mundtlige del af udvælgelsesproceduren. Resultatet af den psykologiske undersøgelse er et af de dokumenter, der forelægges ansættelsesudvalget. Medlemmerne af ansættelsesudvalget stiller spørgsmål om den skriftlige del af udvælgelsesprocessen samt spørgsmål om kandidatens faglige viden og personlige kvalifikationer. Hvert udvalgsmedlem tildeler kandidaten et point mellem 0 og 10. Der tages hensyn til alle de dokumenter, som ansættelsesudvalget råder over, resultaterne af den skriftlige del, som kandidaten har udarbejdet, resultaterne af den psykologiske undersøgelse og kandidatens svar i den mundtlige del af udvælgelsesprocessen, herunder vedkommendes generelle fremstilling og indtryk. Resultaterne af udvælgelsesprocessen til stillingen som dommerkandidat offentliggøres af præsidenten for den regionale domstol i pseudonymiseret form på domstolens websted.

Grunduddannelsens format og indhold

Grunduddannelsen for anklagerfuldmægtige varer tre år. I denne periode kan de deltage i uddannelseskurser, der tilbydes af retsakademiet, og som er udformet specifikt til denne målgruppe.

Disse omfatter seminarer om anvendelse af materiel ret og procesret, tilpasningskurser, workshopper og webinarer. Anklagerfuldmægtige har også adgang til en række fjernundervisningsmaterialer, videokurser, metoder eller optagelser af forelæsninger i form af lydbøger. Det obligatoriske tilpasningskursus finder sted i de første seks måneder af grunduddannelsen. Formålet er at gøre nyansatte anklagerfuldmægtige fortrolige med indholdet af forberedelsesforløbet og den grundlæggende lovgivning om anklagemyndighedens arbejde. Blandt de uddannelsesaktiviteter, der tilbydes denne målgruppe, er også simulerede retssager, et seminar med fokus på praktisk uddannelse i domsafsigelse, regelmæssige seminarer med fokus på ændringer af straffelovgivningen og afsluttende forberedelseskurser vedrørende den afsluttende fageksamen. Hver anklagerfuldmægtig har en vejleder ved anklagemyndigheden, som fører tilsyn med forberedelsesforløbet niveau ud fra et fagligt og pædagogisk synspunkt. Vejlederen rådgiver også fuldmægtigene med hensyn til læringen af principperne om faglig etik. Underviseren udnævnes og afskediges af den regionale anklager og vælges blandt de mest erfarne anklagere.

En dommerkandidat er forpligtet til at deltage i bestemte seminarer i løbet af den etårige grunduddannelse. Et seminar, der introducerer nye dommerkandidater til retsvæsenet og de grundlæggende principper for faglig etik, er blandt de obligatoriske seminarer. Derefter skal dommerkandidaten deltage i et femdages praktisk, interaktivt seminar om civil retspleje kaldet "Retssager fra stævning til dom", som fokuserer på de civile sager, der føres ved den civile domstol i første instans. Desuden er dommerkandidaten forpligtet til at deltage i et interaktivt seminar om strafferetspleje kaldet "Retssager fra anklageskrift til dom", som fokuserer på den processuelle proces ved en straffedomstol i første instans. Efterfølgende er den retlige kandidat forpligtet til at deltage i en simuleret retssag, nemlig "Simuleret civilretlig høring" eller "Simuleret strafferetlig høring". Disse simulerede høringer finder sted i en simuleret retssal og er baseret på deltagernes aktive rolle. Ud over de obligatoriske seminarer kan dommerkandidater deltage i valgfrie seminarer. Seminarerne fokuserer på repræsentation i retssalen, retorik og effektiv kommunikation, skrivefærdigheder og praktiske tips til brug af vigtige retlige informationssystemer. Seminaret om forvaltningsret tjener som forberedelse til fremtidige forvaltningsdommere. De har også adgang til en række e-læringsmaterialer, metodologiske retningslinjer og undervisningsvideoer. De kan også deltage i andre uddannelsesarrangementer, der tilbydes af retsakademiet og er udformet til andre målgrupper.

En dommerkandidat har også vejledere under hele sit forberedelsesforløb ved retten, som fører tilsyn med forberedelsesforløbets niveau ud fra et fagligt og pædagogisk synspunkt. En dommerkandidat har en vejleder i hver af de retsafdelinger, hvor vedkommende arbejder. Vejlederne er dommere, der udnævnes og afskediges af præsidenten for den regionale domstol. Vejlederne udarbejder også en evaluering af dommerkandidatens præstationer i denne afdeling.

Afslutning af grunduddannelsen og kvalifikationsprocessen

Det indledende forberedelsesforløb for en anklagerfuldmægtig varer tre år. Efter afslutningen af det treårige forberedelsesforløb tager anklagerfuldmægtigen en afsluttende eksamen. Den består af en skriftlig prøve og en samtale med ansættelsesudvalget. I den skriftlige del af den afsluttende eksamen udarbejder advokatfuldmægtigen et anklageskrift, en anden afgørelse eller beslutning i en straffesag eller en civil sag, hvor anklagemyndigheden har beføjelse til at handle, og en appel til prøvelse af afgørelsen fra retten i første instans. I den mundtlige del af den afsluttende eksamen testes kandidatens kendskab til

1. forfatningsret
2. materiel og processuel civilret
3. arbejdsret og lovgivning om social sikring
4. familieret
5. materiel og processuel strafferet
6. handelsret
7. forvaltningsret og materiel og processuel forvaltningsret
8. finansiel lovgivning
9. notarloven og loven om tvangsfuldbyrdelse
10. retsplejeregler for domstole og offentlige anklagere, deres interne regler og myndighedsregler samt domstolenes og anklagernes organisation.

Der opnås også grundlæggende kendskab til EU-retten og en orientering i de grundlæggende kilder til folkeretten. Den tager også hensyn til ansøgerens generelle orientering i retssystemet og anklagemyndighedens procedureregler, ansøgerens evne til at anvende og fortolke lovbestemmelser korrekt og vedkommendes mundtlige formuleringsevne. Resultatet af den afsluttende eksamen bedømmes som "særligt kvalificeret", "kvalificeret" eller "ikke kvalificeret". Den udvalgte ansøger modtager en attest fra justitsministeriet. Det er en forudsætning for den efterfølgende varetagelse af stillingen som anklager, at den afsluttende eksamen består. Betingelserne for at udøve hvervet som anklager omfatter: være tjekkisk statsborger, have rets- og handleevne, opfylde krav til vandel, være mindst 25 år, have en tjekkisk juridisk kandidatgrad, have bestået den afsluttende eksamen, ansøgerens erfaring og moralske kvaliteter skal give garanti for, at vedkommende vil varetage sin stilling ordentligt, ansøgeren indvilliger i sin udnævnelse som anklager og sin placering hos en bestemt anklagemyndighed. En offentlig anklager udnævnes af justitsministeren for en ubegrænset periode efter indstilling fra den øverste anklagemyndighed.

Uddannelsen af en dommerkandidat varer et år. Ved udløbet af denne periode kan en dommerkandidat indgive sin ansøgning i forbindelse med en dommerudvælgelsesprocedure, som bekendtgøres af justitsministeren. Ikke kun dommerkandidater, men også andre personer kan indgive deres ansøgning i forbindelse med en dommerudvælgelsesproces. F.eks. personer, der har varetaget hvervet som offentlig anklager, advokat, notar, foged og dommer ved forfatningsdomstolen i fem år, samt personer, der i ti år har været beskæftiget med juridisk eller videnskabelig virksomhed eller undervisningsaktiviteter inden for et retsområde vedrørende domstolenes beslutningstagning. Udvalgsprocessen består af en skriftlig og en mundtlig del. Den skriftlige del af udvælgelsesprocessen tilrettelægges af retsakademiet og omfatter casestudier af højere sværhedsgrad inden for civilret, strafferet, forvaltningsret, insolvensret og forfatningsret. Den skriftlige prøve kontrollerer kandidatens faglige kundskaber og egnethed til stillingen som dommer. En ansøger, der består den skriftlige prøve og går videre til den mundtlige del, gennemgår en psykologisk undersøgelse, inden vedkommende får adgang til den mundtlige del af udvælgelsesproceduren (hvis vedkommende ikke allerede har gennemgået den i forbindelse med udvælgelsesproceduren til stillingen som dommerkandidat). Den mundtlige del af udvælgelsesproceduren til stillingen som dommer har form af en samtale. Ansættelsesudvalget har fem medlemmer (dommere og eksperter fra Justitsministeriet). Under samtalen stiller medlemmerne af ansættelsesudvalget spørgsmål med fokus på den skriftlige del af udvælgelsesprocessen samt spørgsmål med fokus på det faglige aspekt af udøvelsen af hvervet som dommer og ansøgerens personlige kvalifikationer. Hvert medlem af ansættelsesudvalget bedømmer ansøgeren på en skala fra 0 til 10 under hensyntagen til de

dokumenter, som ansættelsesudvalget råder over, resultaterne af den skriftlige del, som ansøgeren har udarbejdet, resultaterne af vedkommendes psykologiske undersøgelse og ansøgerens svar i den mundtlige del af udvælgelsesprocessen, herunder vedkommendes generelle fremtoning og indtryk. Antallet af tildelte point er afgørende for, hvordan en ansøger klarer sig i udvælgelsesproceduren. En vellykket gennemførelse af udvælgelsesprocessen for dommere er en forudsætning for en eventuel varetagelse af dommerembedet. Ved udnævnelsen skal ansøgeren være mindst 30 år gammel. En dommer udnævnes til embedet af republikkens præsident.

■ Sidste opdatering: 22/11/2024

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.